

Žaloba manžela matky dítěte o oduznutí manželského původu dítěte byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání z dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. nelze přiznati úspěch. Žalobou se domáhá žalobce oduznutí manželského původu nezletilého Jana Č-a, zrozeného dne 9. března 1929 z bývalé manželky žalobcovy Marie roz. Sch-ové, nyní provdané G-ové, jež jest v matrice zapsán jako manželské dítě žalobcovo. Žaloba taková může býti podána jen, když o dítěti platí zákonná domněnka manželského původu. Toho v souzeném případě není. Manželství žalobcovo s matkou dítěte bylo rozvedeno, jak procesní soud zjistil, rozsudkem ze dne 23. června 1924, který se stal pravoplatným dne 9. září 1924. Dítě narodilo se tedy více než po 300 dnech po pravoplatném rozvodu a proto se podle dvorského dekretu ze dne 15. června 1835 čís. 39 sb. z. s. nepokládá za dítě tehdejším manželem matky zplozené, ne za manželské; pokládá se tedy za nemanželské; že v matrice jest dítě zapsáno jako dítě manželské, jest nerozhodné. Proto není podmínek pro žalobu podle § 158 obec. obč. zák. a netřeba se zabývati otázkou, zdali žaloba byla ve lhůtě tohoto paragrafu podána. Žaloba byla tedy nižšími soudy právem zamítnuta a jest třeba jen opravy zápisu o manželském původu jmenovaného dítěte v matrice (srovnej též plen. rozh. býv. vídeň. nejv. soudu z 20. dubna 1915, jud. čís. 221, Nowak čís. 1643).

Čís. 12615.

Nemanželské dítě může na otci žádati vyplacení určité částky k cíli svého »zaopatření« jen, je-li k tomu zvláštní příčina a potřeba v jeho osobě.

K přiznání nároku na vyplacení určité jistiny nestačí, že nemanželská dcera, jež jest již zletilá a již řadu let pracuje v závodě a tak se živí, je těžce nemocná a pro chorobu občas z pracovní činnosti vyřazena.

(Rozh. ze dne 18. května 1933, Rv II 144/32.)

Žaloba zletilého nemanželského dítěte proti otci o vyplacení 300.000 Kč jako zaopatření byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

V souzeném případě domáhá se zletilá již žalobkyně na žalovaném jako svém nemanželském otci »zaopatření« ve smyslu § 166 obč. zák., tvrdíc, že je těžce nemocna, že trpí zánětem vaječníku, že je intensivní a soustavné práce neschopna, že se živí řadu let tím, že je obchodní pomocnicí v papírnickém závodě s platem 240 Kč měsíčně, že pracuje

vždy měsíc a pak po nějakou dobu je z pracovní činnosti pro chorobu vyřazena, a, poukazujíc k tomu, že žalovaný je z největších boháčů, činí návrh, aby byl odsouzen vyplatiti jí z titulu »zaopatření« 300.000 Kč za účelem zřízení papírnického obchodu. Je nejprve řešiti otázku, co rozumí zákon »zaopatřením« podle § 166 obč. zák., a kdy má na ně nemanželské dítě nárok. Dovolací soud již opětně o otázce té rozhodoval, při čemž setrval na výkladu tohoto zákonného ustanovení zastávaném již starší judikaturou bývalého nejvyššího soudu ve Vídni a hájeném i naukou (srov. repertoř nálezů čís. 74, čís. 5476 sb. Glaser-Unger, čís. 1183 sb. Glaser-Unger n. ř., Dr. Ehrenzweig II. str. 250, Dr. Mayr - Dr. Dominik, Právo rodinné str. 106, Krasnopolski IV. § 51 str. 281 a Dr. Klang str. 390), a k tomu rozhodnutí čís. 756, 1552, 2959, 6670 a zejména rozhodnutí čís. 8475 sb. n. s., kde nejvyšší soud otázku tu podrobně rozbíral a to i s přihlédnutím k motivům občanského zákona, na kteréžto rozhodnutí se dovolatelka k zamezení opakování odkazuje. Jádrem toho je právní názor, že povinnost nemanželského otce »zaopatřiti« nemanželské dítě znamená »uvésti je na onu cestu, na které by pak bylo s to vydělávati si svůj chléb«, čili že mu má býti umožněno, by bylo s to samo se živiti. »Zaopatřením« však není poskytnutí peněžité částky (kapitálu) k zařízení samostatného podniku nebo samostatné domácnosti, nýbrž jen umožnění cesty k samostatnému výdělku. Jen tehdy může žádati dítě vyplacení určité částky k cíli svého »zaopatření«, když prokáže, že je k tomu zvláštní příčina a potřeba v jeho osobě. Tento předpoklad však skutečnostmi žalobkyní tvrzenými není opodstatněn. Žalobkyně podle vlastního tvrzení je již zletilá, je již řadu let zaměstnána v papírnickém závodě a tak se živí — a je tudíž již s to samostatně se živiti. Tvrzená skutečnost, »že je těžce nemocna a pro chorobu občas z pracovní činnosti vyřazena«, nestačí k přiznání nároku na vyplacení určité jistiny. Dovolatelka se nedomáhá v tomto sporu rozhodnutí, že zaniklá již vyživovací povinnost žalovaného opět obživla, ježto se stala opět k výdělečné činnosti neschopnou, občas úplně — a nedomáhá se ani přiznání výživného ani jeho doplnění, nýbrž požaduje přímo vyplacení určitého kapitálu k cíli svého budoucího zajištění, na což však podle zákona nemá nárok. Tomuto výkladu § 166 obč. zák. rozhodnutí dovolatelkou citovaná nijak neodporují, naopak jsou s názorem tím v plném souladu. Rozhodnutí dřívějšího nejvyššího soudního dvoru ve Vídni čís. 1812 úřední sbírky týče se jen otázky, zda nárok nemanželského dítěte na »zaopatření« poskytnutím určité částky k založení samostatné živnosti jest uplatňovati v cestě nesporné či pořadem práva, a výslovně se tam praví, že z nároku nemanželského dítěte proti otci na »zaopatření« neplyne ještě nutně, že by otec musil dítěti poskytnouti prostředky k samostatnému provozu živnosti — tedy pravý opak toho, co z rozhodnutí toho dovolatelka vyvozuje pro své stanovisko. Rozhodnutí Čs. nejvyššího soudu čís. 124 sb. min. spr. se na tento spor vůbec nehodí, ježto se otázky »zaopatření« podle § 166 obč. zák. vůbec nedotýká. Ani poukaz na ustanovení § 162 obč. zák. nedopadá, ježto slovo »Fort-

kommen« v § 162 obč. zák. není stejného významu se slovem »Versorgung« v § 166 obč. zák. Dřívější ustanovení § 181 obč. zák. již neplatí, byvši zrušeno zákonem z 28. března 1928 čís. 56 sb. z. a n. o osvojení.

Čís. 12616.

Bylo-li rozsudkem (pro zmeškání) právoplatně uznáno, že se manželství (k žalobě manželky) rozvádí z viny manžela, nevádí rozhodnutí nesporného soudce, by bylo rozhodnuto o žádosti manželky o rozluku manželství z viny manželovy (§ 17 rozl. zák.), že byl zahájen spor k napotomní žalobě manžela proti manželce o rozvod manželství z viny manželčiny.

(Rozh. ze dne 19. května 1933, R I 334/33.)

Rozsudkem ze dne 13. února 1932 bylo k žalobě manželky manželství stran právoplatně rozvedeno z viny žalovaného manžela. V únoru 1932 podal manžel na manželku žalobu o rozvod manželství z viny žalované manželky. K žádosti manželky o rozluku manželství podle § 17 rozl. zák., došlé na soud dne 30. července 1932, prohlásil s o u d p r v é s t o l i c e manželství rozloučeným z viny manželovy. Rekursní soud zamítl návrh manželky na rozluku manželství. D ů v o d y: Nesporné jest, že strany uzavřely spolu manželství dne 23. října 1920 dle obřadu římsko-katolického. Toto manželství bylo rozsudkem krajského soudu v P. pro zmeškání ze dne 13. února 1932 č. j. Ck VII a 79/32-2 rozvedeno od stolu a lože z viny žalovaného Josefa Z-a. Tento rozsudek nabyl formelní právní moci. Podle procesního spisu téhož krajského soudu č. j. Ck VII a 160/32 podal Josef Z. v únoru 1932 proti své manželce žalobu navzájem, žádaje, aby vydán byl rozsudek, že manželství rozvádí se z viny manželky. Tento spor, ve kterém žalovaná Eliška (Alžběta) Z-ová vznesla námitku rozepře právoplatně rozhodnuté, dosud není ukončen nálezem právní moci nabyvším. V nesporném řízení, v němž jest soudu rozhodnouti podle § 17 rozlukového zákona čís. 320/1919 sb. z. a n. o žádosti Elišky Z-ové o rozluku manželství z viny manžela, nelze rozhodnouti o tom, zda řečená námitka rei judicatae jest odůvodněna. Podle spisů č. j. Ck VII a 160/32 dosud o vině na rozvod manželství nebylo právoplatně rozhodnuto a, dokud se tak nedělo, nemůže žádný manžel podle § 17 rozl. zák. žádati o rozluku v cestě nesporné. Neboť podle tohoto paragrafu má soud do výroku o rozluce převzítí výrok o vině z rozsudku, vydaného ve sporu o rozvod téhož manželství. Bylo proto návrh manželky, došlý dne 30. července 1932, zamítnouti. Tím navrhovatelce není zabráněno, by nepodala nový návrh po právoplatném skončení sporu Ck VII a 160/32.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rozsudkem pro zmeškání z 13. února 1932 Ck VII a 79/32, kterým bylo právoplatně uznáno, že se manželství Josefa Z. s Alžbětou (Eliškou) Z-ovou rozvádí z viny manžela, byla otázka viny manžela na roz-